

fig alene til den høiere Retfærdighedsfølelse, vilde Samfundet og de lokale Forhold her være særdeles vel tjente med en Bane fra Faaborg til Ringe og en Bane fra Alsens til Tommerup eller et vestligere Sted. Muligen kunde vi overkomme disse Strækninger, og vi ville da formentlig fuldt ud tilfredsstille disse Egne med Hensyn til Jernbaner. Dernæst havde vi en anden Udgang, og det var at komme fra Ringe eller den Del fra ned til Nyborg. Jeg siger, at disse Egne have den samme, ja en endnu større Ret til at komme ud fra Nyborg til deres gamle tidligere Opland, end de Best for denne Bane have til at faae den foreslaaede Gaffelbane. Fyn er ikke større, end at vi godt kunne staa her og se over hele Fyn (Singer slev: Det vil falde vanskeligt). Det er overordentlig let, det er ligesaa let som at overse disse berømte femten Mil Baner, som de have lagt i Nærheden af Aarhus Amts 2den Valgkreds, dem kunne vi ogsaa overse. Jeg tror derfor, det er et Spørgsmaal, som kunde tages under Overveielse. Jeg indrømmer, at det maaske kan være behageligt for flere enkelte Sogne at faae disse Baner; men dersom vi skulle tælle saaledes efter, saa kommer jeg ikke med 40, men med 140 Baner, som ville være lige saa hensigtsmæssige som adskillige Strækninger der. Tag blot Kortet og se, hvorledes man vil faae disse Baner stillede. Naar man kommer fra Odense en Mil Vest paa til Tommerup og tager en Cirkel derfra, saa faaer man i den en Bane fra Odense til Nyborg, en Bane fra Odense til Svendborg, en Bane fra Odense til Tommerup, en Bane fra Tommerup til Faaborg og en Bane fra Tommerup til Alsens. Der faaer man alle Banerne paa eet Sted. Odense vil nok søge at gjøre Aarhus Rangen frivdig, hvilken By man har sagt var første Sprøtte næst efter Kjøbenhavn, men et saa umaadeligt Banenet, der vil samle sig om Odense som Hjerte, tror jeg ikke er fornuddent, da Fyn jo i Forveien har en Masse Søhavne, selv om vi skulle tage Beslutning derom i Svovintre. Dertil kommer jo desuden en Bane til Kjerterminde, og der har ogsaa været foreslaaet en Bane til Bogense, altsaa faae vi en halv Snes Baner der omkring. Nu kommer jeg tilbage til Lovforflagets § 5, og der vil jeg sige, at jeg er ikke ganske paa det Rene med, om det stemmer med den høiere Retfærdighedsfølelse, at vi forlange af disse Amter saadanne Tilskud til de Baner, hvis Anlæg vi her beslutte. Det er et stort Spørgsmaal, og det har altid stillet sig saaledes for mig, at det var meget tvivlsomt, hvor vidt vi skulde kunne have Ret til at forlange disse Tilskud, og om man i al Fald ikke kunde sige: Er det en Statsag, nu vel, saa anlegge vi disse Baner efter de tidligere Regler, og saa gaa vi saa lempeligt til Værks, som Statsusholdningens Kræfter tillade, selv om disse Egne komme til at vente noget længere, efter som vi have Kræfter til her, eller vi synes, at deres Trang og Interesser ere, men der

skal ikke dem en lignende Retfærdighed som os herovre Ost for Storebelt. Jeg vil sige, at Ost for Storebelt, navnlig her paa Sjælland, dog med Undtagelse af Jarebanen, hvor der er lavet en Forstærkningsfond, have Borgerne ikke givet en eneste Skilling for deres Baner, medens det Modsatte er Tilfældet Vest for Storebelt (Afbrudelse af D. Christensen). Jeg synes, at det være Medlem for Fagene ikke er videre fornuddent. Vest for Storebelt betaler man Expropriationsudgiften i Egne, som aldrig have set Jernbaner, og naar saa endelig langt om længe, efter at hele det øvrige Land har nydt Godt af Jernbanenettet, de Andre, der ikke have nydt Godt deraf, have betalt deres Andel, dels derved, at de have betalt det Understus, som Staten har haat af Jernbanedriften, og dels derved, at de have betalt deres Del af Expropriationen, saa siger man til dem: Vilde I endelig have Part i en lignende Retfærdighed, saa skulle I extra punge ud endda, thi I ere beliggende i en affides Egn, i Ex Thisted Amt, hvor man har flere Besværligheder at kæmpe med end andre Borgere, der ligge nærmere ved Samfærdselens Pulsaarer. Jeg har ikke rigtigt kunnet forstaa denne høiere Retfærdighedsfølelse, men man kan naturligvis komme til at høre sig derfor. Jeg beder det høitærede Thing og det høie Ministerium undskyld, at jeg har fremsat disse Betragtninger. Jeg ledsager jo ellers Sagerne med mine bedste Ønsker, men i de Klæder, hvori denne Sag foreligger, er jeg ikke saa overordentlig glad ved, at den er fremkommen, thi jeg er ikke sikker paa, at den vil stemme med den høiere Retfærdighedsfølelse.

Winther: Jeg havde ikke troet, at denne Forhandling vilde trække saa langt ud, og at man vilde være kommen ind paa Enkeltheder; men siden Forhandlingen nu er gaaet i denne Retning, ønsker jeg dog at yttre et Par Ord, fordi det ellers kunde se ud, som om jeg ganske havde opgivet det, som jeg tidligere havde anset for det Vigtigste i denne Sag. Det agter jeg ikke at lade staa uklart her, og jeg skal derfor blot ganske kort sige, hvad det er, som jeg vilde have bemærket, da jeg tidligere havde Ordet, hvis jeg havde vidst, at man vilde komme ind paa Enkelthederne. Det, jeg ønsker at udtale, er nemlig, at jeg anser det for at være i høieste Grad vigtigt, dersom vi faae en Bane fra Hering til Vestbanen, at da den allerede af en tidligere Taler nævnte Bane fra Lange til Silkeborg kommer med, thi uden dette kan jeg ikke anerkjende, at det er en egentlig Statsbane. Naar denne Bane kommer med, saa erkjender jeg, at vi der have en Statsbane, som gaar fra Grenaa Havn til Esbjerg Havn, og som i høi Grad letter Færdsele for Ost og Nordjylland til disse Havne, men naar vi ikke faae den med, saa vil den efter min Mening vedblive at have